

storimo zato, da pujskom nudimo zadostne množine rudninskih snovi, ki jih rabijo za uspešen razvoj okostja. V četrtem tednu začnemo dajati gosto kašo in ječmenovega, ovsenega, koruznega ali drugega zdroba z dodatkom kravjega mleka. Šele v šestem tednu začnemo pokladati do bro kuhan in obeljen zmečkan krompir.

Ob lepem vremenu je spuščati pujske večkrat na prosto. V osmem tednu se pujske odstavijo, vendar je slebejše pustiti še nekaj časa pri svoji materi. Odstavljanje naj se vrši polagoma, s čemur preprečimo eventualno vnetje vimen. Po odstavljanju pokladajmo pujskom po možnosti tudi zeleno deteljo, toda glavno krmilo naj bo v prvih treh mesecih žito. Skrbeti je za zadostno pregibanje mladih živalic.

Splošna pravila o krmiljenju svinj.

Pri krmiljenju prašičev je gledati na to, da krmimo kar najceneje in s takšnimi krmili, ki jih prašiči z največjim pridom izkoriščajo. Plemenskim svinjam pokladajmo po možnosti krmila v suvi in naravni obliki. Kuhana krlaja napravljajo prebavila ohlapna ter slabi odpornost svinj proti raznim boleznim, preveč vodena krlaja pa je svinjam zelo škodljiva, ker po nepotrebnem obtežuje svinjski želodec. Če pokladamo krmila v tekoči obliki, tedaj moramo krmili svinje obenem tudi s krmili v trdni obliki. Čemu je sicer, mati narava obdaruje svinje s čvrstim zobovjem, ako jih ne rabi za grizenje trdih krmil. Kdo se ni opazoval svinj pri hrustanju črešnjih in slivovih koščic, ki so za nje prava slaščica.

Ako torej hočemo zadostiti skozi tisočletja enakim naravnim zakonom in zahtevam glede krmiljenja prašičev, moramo pokladati v prvi vrsti krmila v trdni obliki, različna tekoča in z vodo razredčena krmila pa smatrati le kot nekako pijačo za svinje.

V toplem letnem času je sveža štajerska detelja, kakor tudi mlada trava in razna zelenjava v sveži obliki najzdravejša in najcenejša krmila za svinje. Seveda je dodajati tudi tečna krmila, kakor otrobe, žitni zdrob itd.

Za uspešno svinjerejo pa je paša prašičev neprecenljive vrednosti. Na paši ostanejo živali zdrave ter se zlasti z ozirom na okostje dobro razvijajo. Plemenske svinje se na paši lažje uberejo in prašiči, vzgojeni na paši, so pri poznejšem pitanju ješči in manj izbirični. Vrh vsega tega pa je paša tudi najcenejši način prehrane svinj v letnem času. Prav dobro pašo najdejo svinje na deteljisti in na travniščih. Najboljšo pašo pa nudijo bukovi in hrastovi gozdovi v jeseni, kjer prašiči ob bukevci in želuču prav hitro odebele.

Pitanje prašičev.

Pitanje prašičev se ravna po svrhi, za katero jih hočemo spitati. Če hočemo dobiti mnogo slanine in tpežno svinjsko meso, vzamemo nad leto dni stare živali ter jim pokladajmo različne gomolje, korenstvo in buče, katerim krmilom dodajemo nekoliko žitnih izdelkov. Kuhano krlajo je pokladati v gosti kašasti obliki. Doba pitanja traja 3 do 4 mesece. Čim hitreje jih spitamo, da so dovolj debele, tem ceneje izhajamo. S pitanjem začnemo navadno začetkom meseca oktobra ter končamo koncem februarja. O uspehu pitanja se najlažje prepričamo na ta način, da pitanca od časa do časa, recimo vsake štiri tedne, stehamo in prirastek žive teže s stroški krmiljenja primerjamo.

Pri krmiljenju mladih, ne čez leto starih svinj dobimo manj slanine, a zato več okusnega in sočnega mesa, ki služi kot izborni prigrizek v vsakem letnem času, bodisi pečeno ali prekajeno. Mlade živali je pitati z največjo skrbnostjo in z boljšimi krmili, nego stare svinje. Glavna krmila teh naj bo žitni zdrob in krompir.

(Dalje prihodnjic.)

Tržni dan v Mariboru dne 13. decembra 1924. Radi približajočih se božičnih praznikov je prišlo 65 slaninarjev na trg, kjer so prodajali slanino po 30 do 40 din., svinjino po 30 do 35 din. in drob po 20 din. 1 kg; domači mesarji so prodajali govedino po 23 do 25 din., teletino po 25 do 30 din., svinjino po 30 do 35 din.; v mestni mesnici pa govedina po 21.50, teletina po 25 din. 1 kg. — Perutnina. Bilo jo je okoli 500 komadov in med temi okoli 100 komadov puranov. Cene so bile kokošem in piščancem 20 do 70 din., racam in gosim 80 do 120 din., puranom pa 100 do 250 din. komad. Domačih zajcev ni bilo, pač pa sta bila dva zajca po 65 in 70 din. komad na trgu. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. Kmetje so pripeljali sedem 5 vozov na trg. Cene so bile krompirju 10.50 do 11 din. mernik, čebuli 3 do 6 din. vencu, zeljnatemu glavam 1.50 do 5 din. komad, kislemu zelju 4 din. 1 kg; surovemu maslu 44 do 48 din., kuhanemu maslu 54 do 56 din. kg, bučnemu olju 30 do 32 din. liter, maslu 2.50 do 2.75 din. komad; jabolkam 3 do 6 din., hruškam 4 do 14 din. kg. — Lončena in lesena roba: Bilo je je malo in prodajala se je komad po 50 para do 150 din. — Seno in slama na mariborskem trgu: V sredo, dne 10. t. m., ni bilo ne sena in ne slame na trgu; v soboto, dne 13. t. m. pa je bilo 12 vozov sena in 4 vozove slame na trgu. Cena je bila senu 100 do 112.50 din., slami pa 60 din. za 100 kg. To je prvič, da se je seno tako podražilo.

Svinjski sejm v Mariboru. Prignalo se je 135 svinj in 2 kozi na sejm. Cene so bile mladim prašičem 7 do 9 tednov starim 150 do 187.50 din. (150 do 250 din. prejšnji teden), 3 do 4 mesece starim 275 do 350 din. (300 do 400 din.), 5 do 7 mesecev starim 550 do 650 din. (600 do 700 din.), 8 do 10 mesecev starim 750 do 875 (800 do 900 din.), eno leto starim 1250 do 1750 din. (1150 do 1450 din.) za komad, 1 kg žive teže 15 do 16.25 din., 1 kg mrtve teže 18.75 do 22.50 din. (20 do 22.50 din.). Promet je bil srednji. Redi visokih cen se še polovice ni prodalo. Kozi nista bili prodani.

Sadjarji in vrtnarji, pozor! Občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva za Maribor in oko-

lico se vrši v nedeljo, dne 28. decembra t. l. ob 9. uri predpoludne v vinarski in sadjarski šoli v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje o zatiranju malega zimskega pedica (zmrzlikarja) prof. Priol; 2. predavanje o razvoju in izgledih naše sadne trgovine (Fr. Rudl); 3. poročilo predsednika, tajnika in blagajnika o delovanju podružnice v pretečenem letu; 4. redukcija števila odbornikov in volitev novega odbora; 5. volitev delegatov za redno letno skupščino; 6. predlogi in nasveti za redno letno skupščino; 7. nabiranje novih članov; 8. slučajnosti. V ožgled dejstvu, da se je pojavil mali zimski pedic v sadovnjakih mariborskega okoliša v letošnjem letu v ogromnih množinah in preti uničiti naše nasade, je v največjem interesu posestnikov sadjarjev, da se predavanja polnoštevilno udeležijo. Vabljeni so tudi nečlani brez razlike spola. Za podružnične članke je udeležba obvezna.

Ljutomer. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru vabi svoje članke in prijatelje sadjarstva in vrtnarstva na občni zbor, ki se vrši na Stefanovo, dne 26. t. m. ob 8. uri zjutraj v pevski sobi (nekdanja realka) z običajnim sporedom.

Vojnik. Podružnici Sadjarskega in vrtnarskega ter Cebarskega društva v Vojniku vabita na skupni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. decembra 1924, ob 8. uri na osnovni šoli v Vojniku.

ŽITNI TRG.

Položaj na žitnem trgu se je v toliko spremenil, da so se cene ustale na solidni podlagi, na kateri je mogoče sklepati kupčije tudi z inozemstvom. Radi tega se je izvoz žita zopet povečal, pa tudi moko inozemstvo živahno kupuje. Blizajoči se prazniki so v polni meri zaposlili našo mlinško industrijo, ki je zaloge žite že prilično izčrpala in zato zopet zlasti pšenico nakupuje.

V splošnem vlada za pšenico največ zanimanja. Cene so sedaj nekoliko nižje, nego v prošlem tednu. Za 100 kg plačujejo 400 do 410 din. Za izvoz kupujejo pšenico posebno dunajski in bratislavski trgovci, ki jo izvažajo po Donavi. Čehoslovaški trgovci plačujejo našo pšenico, postavljeno v pristanišče v Bratislavi, po 230 do 260 čeških kron za 100 kg. Na Dunaju se prodaja jugoslovanska pšenica po 70.000 kron 1 kg.

Koruzo kupujejo večinoma izvozne tvrdke. Čehoslovaki plačujejo novo blago po 133 do 135 čk, franko Bratislava. Največ se sklepajo pogodbe za dobavo koruze koncem meseca januarja in za začetek februarja. Trgovino s koruzo znatno ovira slabo stanje našega prometa. Mnogo vagonov nove, še ne čisto posušene koruze se je že pokvarilo, ker je vkljub tozadevnim predpisom predolgo čakala na prevoz. Prodaja se sedaj po 190 do 200 din.

Po je čemu se jako malo povprašuje. Ponuja se po 350 din. za 100 kg.

Stalno ceno kaže oves, katerega se precej izvažajo; tudi doma se ga porabi zlasti za prehrano vojaških konj. Bački in banatski oves se prodajata po 325 do 330 din., slavonski pa je cenejši.

Za fižol vlada jako neznatno zanimanje. Izvoz je zelo nazadovol. Prodaja se po 2.60 do 4 din. kg.

Moka, zlasti nularica, se je nekoliko podražila vsled izredno živahnega povpraševanja domačih in inozemskih trgovcev. Nularica se prodaja po 6.35 do 6.40 din., krmilna moka je po 1.80 do 1.90 din. kg.

Na ljubljanski borzi so cene za žito in poljske pridelke sledeče: Pšenica domača franko Ljubljana 420 din.; pšenica bačka par. Ljubljana 465 din.; koruza nova gar. par. Mitrovica 1 vagon 180 do 185 (zaklj. 185); oves bački franko Ljubljana 365 din.; laneno seme franko Ljubljana 675 din.; otrobi drobni franko Ljubljana 212.50 din.; otrobi srednje debeli franko Jarše 240 din. — Stročnice: fižol ribničan očiščen b-n franko Postojna trans. 505 din.; fižol prepeličar očiščen b-n franko Postojna trans. 580 din.; fižol mandolom očiščen b-n franko Postojna trans. 480 dinarjev.

Hmelj. V 38. poročilo se je vrnila neljuba pomota: Namesto 3200 čk naj se bere pravilno 3020 čp. — Hmeljarsko društvo.

Hmelj. XL. poročilo Hmeljarskega društva. Zatec, t. SR., 11. XII. 1924. Povpraševanje po hmelju se je vzdrževalo tudi v drugem tednu meseca decembra in se je dnevno prodalo 50 do 100 stotov srednjega, dobrega in najboljšega hmelja po 2950 do 3050 čk za 50 kg. Tudi na kmetih se je plačevalo do 3000 čk. Hmelj je tudi napredoval po kakovosti in se je okvir cene zvišal na 100 čk, kar dokazuje čvrstni tržni položaj. Tukaj se je prodajalo tudi nekaj tranzitnega hmelja po 1900 do 2300 čk za 50 kg. Tržno razpoloženje se lahko označi kot zelo čvrsto, cene se pa polagoma dvigujejo. »Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung.« — Nürnberg, 13. XII. 1924. Zopetno zbolj šanje.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 65—66 din., francoski frank 3.60 din., italijanska lira 2.90 din., čehoslovaška krona 2.04 din., in 100 avstrijskih kron 9 para. V Carthu znaša vrednost dinarja 7.70 centimov.

Dopis.

St. Ilj v Slov. gon. Že dalje časa se pri nas nekaj hrenijo izdajalci slovenskega jezika in naroda, velesrbski demokraci, orjunci in Sokoli. To so ljudje, ki so se pritepli k nam, ki v lastno skledo pljuvajo in zatajujejo svoj narod. So ljudje, ki se pljunksa niso vredni. Pa hočejo dobro katoliško ljudstvo komandirati in tu nositi veliki zvonec. Nekateri so celo plačani, in mislijo, da so strašno inteligentni, če igrajo vlogo grdega Judeža. Mi bomo jim že pokazali vetra, smo z drugimi ljudmi obračunali, bomo še s temi »značajnimi barabami, ki ličejo r. velesrbski židovski

sodrgi. Proč z Elijati, ki berejo velesrbske, židovske, podkupljene liste a la »Jutro«, »Slovenski Narod« in »Tabor«! Črna zemlja naj pogrezne vsakega izdajalca! Sicer pa ne potrebujemo niti prstov ene roke, če bi jih hoteli naštet.

Sv. Jernej pri Ločah. Cesar smo se že dalje časa bali, se je zgodilo. Umrli nam je in nas torej tik pred temi odločilnimi volitvami zapustil naš obče priljubljeni g. župan Alojzij Cvahte, po domače Šimek, v 56. letu starosti. Bolehal je že dalje časa na srčni vodeniki. Bil je vedno zvest pristaš SLS in se tudi takrat ni dal omajati v svojem prepričanju, ko je toliko drugih nasedlo žerjavovi samostojni farbariji in tako pomagalo splesti Pašič-Pribičevičev bič, ki nas sedaj vse tepe in vleče denar iz naših žepov. Skozi 23 dolgih let je modro in spretno vodil in vladal našo občino ter si znal s svojo prijaznostjo in postrežljivostjo pridobiti srca vseh. Ako je kdo potreboval kakšnega važnega nasveta, je šel k Šimeku in dobil navadno najboljšega; ako je kdo hotel imeti kako prošnjo spisano, obrnil se je do njega in dobil takšno, da je bila skoro vedno uslišana — kratko rečeno, bil je rajni župan dobrotnik vseh, kateri je povsod rad pomagal, kateri se je na vse razumel, kateri je vse, karkoli je podvzel, najboljšo izpeljal. Tako zastopnega, tako na vse strani delavnega župana ne bomo več imeli, to pravi vsak. Naj mu Bog bogato poplača vse njegove trude in skrbi v blagor občine in vse, kar je kedaj komu dobrega storil. Kako je bil spoštovan in priljubljen, pričal je dne 11. t. m. pogreb, ki je bil nad vse lep, da takega tukaj malokdaj doživimo. Pa kdo nam bo za Šimekom županov? Naši možje se po vrsti branijo, ker se vsak boji težav in sitnosti, ki so dandanašnji s to službo združene. Pa vendar bo eden teh se moral žrtvovati in prevzeti, ker sicer preide županstvo v nasprotno roko, kjer nekdo že komaj čaka na to čast, a je za njo najmanj sposoben. Zakaj za tako službo je treba nekaj več, kakor polne žepa denarja in glavno polno domišljavosti, treba je tudi razumnosti in sposobnosti. A te pa ne more imeti človek, ki je bil že kot šolar tako »brihten«, da v takratni dvorazredni ljudski šoli niti do II. razreda ni mogel pritišati. Torej, možje, Šimekov somišljeniki, držite trdno in zvesto vajeti, ki ste jih od njega prevzeli! — Umrli je tudi prevzitar, nekdanji posestnik na Ličnici Mihael Mažera, v 74. letu svoje starosti. Naj v mir počiva!

Središče. Nek središki kmet, »ki pozna razmere«, se je v zadnjem »Kmetijskem listu« št. 52 vendar enkrat ojačal ter je jasno povedal svojim tovarišem, da jih maloštevilni demokratski mogotci samo vlečejo za nos, da jih hočejo samo komandirati v imenu »narodne sloge«, da pa morajo pravzaprav tako plesati, kakor žvižga demokratska piščalka. Pregovor pravi, da je spoznanje prva pot k zboljšanju. Upamo, da bodo te vrstice »Kmetijskega lista« blagodejno vplivale na naše središke razmere posebno v gospodarskem smislu, za katere nimajo demokracije nobeno srce. Gre jim samo za komando, za korita in za — orden. Mi »nazadnjaki« smo to že davno vedeli in videli in na tihem smo se muzali in smejali, ko smo gledali prizor za bogove: kako caplja samostojni kmet na demokratskem trneku. V javnosti pa nismo hoteli pisati, ker smo vedeli, da bi takoj padli po nas z združenimi močmi, rekoč, da hočemo rušiti »narodno« slovo. Sedaj pa se je zvasitalo med naprednimi kmetijskimi vrstami in Bog daj, da bi začeli grmeti tudi samostojni topovi v korist našega gospodarskega življenja. Središka zgodovina nas uči, da smo se morali mi kmetje vedno bojevati proti tujim vplivom in da smo s svojo trdno voljo in žilavo vstrajnostjo premagali graščinski jarem in da smo kot vzorna narodna občina vstrpeti tudi v najhujšem navalu nemštva in nemškutarstva. Naš narodni ščit ni nikdar zatemnel niti za trenutek. Do prebrata smo ostali, vzorna narodna občina. Jeklena narodna disciplina se je podedovala od roda do roda ter je nam kmetom prešla v meso in kri. Sedaj pa po preobratu — ko smo postali »svobodni« v »narodni« državi, ko se nam ni treba več bati narodnih nasprotnikov, ampak samo še demokratskih, čifutskih komandantov, izrabljajo ti maloštevilni tički naše stoletne tradicije in kričijo pri vsaki priliki: Narodnjaki, združite se (za naš žep in naše ordene), kakor da bi bila res narodnost in nevarnost. Zato jim še naseda ob priliki volitev mnogo domačih in z novimi gospodarskimi razmerami v Jugoslaviji nezanih kmetov, posebno še tedaj, ako zabelijo demokraciji svoj narodni ocvirk z naprednim maslom. — Prihodnjic nekaj več!

Središče. Na članek nekega središkega kmeta, »ki pozna razmere«, je odgovoril g. veletrgovec Robič mlajši v »Jutru«. Naši kmetje, ki poznajo razmere, pa pravijo g. Robiču mlajšemu: Zakaj pa se pobič v nevarnost podajaš, če plavat ne znaš!

Sv. Bolfenk pri Središču. V nedeljo, dne 14. t. m., je imel naš stari narodni poslanec g. Bedjanič krasen shod. Nad 60 odličnih župljanov se je zbralo v domači posojilnici ter enoglasno in z navdušenjem sprejelo njegovo kandidacijo za volitve dne 8. februarja. 80% vseh oddanih glasov mu je zagotovilo v tej župniji. Volilci ne bodo več hodili v oddaljeno faro Sv. Miklavž, ampak bodo imeli v domači župniji svoj volilni lokal.

Gračič pri Zrečah. V sosedstvu smo zgubili vzgledna zakonca. Za svojo ženo Marijo se je v večnost preselil tovariš Korošec Lovro. Dosegel je starost 85 let, pa mu je kot krojaču pri delu služilo še pristoje. Ko je oni dan bil stranki izdelal polovico oblike, spopadla ga je slabost. Potem se je lepo pripravil za pot proti večnosti. On je bil mož na svojem mestu v domači hiši, pa tudi v javnosti. V zadnjem oziru se je ob volitvah ravnal po navodilih, kakor jih je bral v »Slovenskem Gospodarju«. Zakonski dvojici svetila večna luč!

Ali sem že obnozil naročnino?